

T.C.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 16 Ağustos 2024
Sayı : 758

10/1736

A. SİBEL YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Olası İstanbul Depreminin etkilerinin en aza indirilmesi adına gerekli önlemlerin alınması, riskli yapıların belirlenmesi, bu yapılarda toplam kaç kişinin yaşadığının tespit edilmesi ve kentsel dönüşüm projelerinin durumunun ortaya çıkarılması amacıyla Anayasa'nın 98. maddesi ile TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını saygılarımla arz ederim.

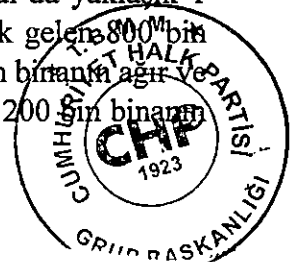
A. Sibel YANIKÖMEROĞLU
İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

İstanbul için çözüm bekleyen en büyük sorunlardan biri, deprem güvenliği olmayan riskli yapılardır. Marmara Denizi'nde 7 ila 7,5 büyüklüğünde bir deprem beklenirken, kentteki yüksek riskli konut sayısı yaklaşık 1,3 milyon olarak tahmin edilmektedir. Ayrıca kentte kamuya ait yapılar, deprem toplanma alanları, acil ulaşım yolları ve altyapıya ilişkin sorunlar da çözüm beklemektedir.

Boğaziçi Üniversitesi Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü verilerine göre, İstanbul'da 1 milyon 200 bin bina bulunmaktadır. 7,5 ve üzeri şiddette olası bir depremde 491 bin binanın hasar alacağı tahmin edilmektedir. Bunların 13 bin 492'sinin çok ağır hasar, 39 bin 325'inin ağır hasar, 136 bin 746'sının orta hasar, 300 bin 963'ünün hafif hasar olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Hasar alması beklenen binalarda 6 milyon 250 bin civarında kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir. Bunlardan 671 bin 832 kişinin ağır ve çok ağır hasar alması beklenen binalarda ikamet ettiği düşünülmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin elindeki verilere göre ise; İstanbul'da yaklaşık 1 milyon 160 bin bina bulunmaktadır. Bu binaların neredeyse %75'ine karşılık gelen 800 bin kadarı 2000 yılı öncesinde yapılmıştır. Olası bir İstanbul depreminde 50-80 bin binanın ağır ve çok ağır hasar alması beklenmektedir. Orta hasar alacaklarla birlikte yaklaşık 200 bin binanın kullanılamayacak hale gelmesi düşünülmektedir.

İstanbul'da var olan yapı stokunun büyük çoğunluğu, deprem yönetmelikleri dikkate alınarak yapılmamıştır. Çoğu yapı yeterli düzeyde mühendislik hizmeti alınmadan inşa edilmiştir.

Maalesef mevcut afet toplanma alanları özelleştirilmiştir ve İstanbul'un içinde, olası bir afet durumunda sığınılacak neredeyse bir karışık açık alan bile bulunmamaktadır. Afet kaçış yolları ise halen otopark olarak kullanılmaktadır.

Ayrıca, Afet Dirençli Kent olabilmek için sadece özel yapıları dönüştürmek yeterli değildir; kamusal yapıların, altyapının ve yolların da afetlere hazır olması gerekmektedir.

Bu vahim tabloya bakıldığında, 17 Ağustos Marmara Depreminin üzerinden 25 yıl geçmesine rağmen İstanbul'da maalesef kayda değer hiçbir önlem alınmamıştır.

TBMM'nin İzmir Depremi sonrası kurduğu Araştırma Komisyonunun Temmuz 2021 tarihli raporuna göre, Türkiye'de 10 milyon civarında olan yapı stokunun 6-7 milyon kadarı riskli yapı statüsündedir. Bu riskler ortadan kaldırılmadığı veya azaltılmadığı sürece ülkemiz büyük yıkımlara maruz kalmaya maalesef ki mahkumdur.

Ulusal Deprem Stratejisi ve Eylem Planına göre, 2017 yılına kadar ülkemizdeki yapı stokunun envanterinin çıkartılması gerekmektedir. Ancak, bugüne kadar yapı envanterinin nasıl çıkarılacağı bile belirlenememiştir. Acilen öncelikle İstanbul'daki yapı stoku incelenmeli, ağır ve çok ağır hasar almaşı beklenen binalar tespit edilip, yenilenme ve güçlendirme yolu ile risklerin azaltılması gerekmektedir.

Türkiye'nin en fazla nüfusuna sahip olan şehri, sanayi, ticaret, finans, eğitim, turizm ve kültürün merkezi olan İstanbul'da meydana gelebilecek büyük bir depremin etkilerini en aza indirmek adına; riskli yapıların belirlenmesi, bu yapılarda toplam kaç kişinin yaşadığının tespit edilmesi, kentsel dönüşüm projelerinin durumunun ortaya çıkarılması, hazırlıkların geldiği aşamanın belirlenmesi ve gerekli önlemlerin acil olarak alınması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması önem arz etmektedir.

Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

	Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1	Mürşyet SEVİN	ADANA	M. Se
2	Emra DİNÇER	ANKARA	
3	Görem ÖZCAN	MUĞLA	
4	Aliye TİMİŞİ ERGÜ	ANK	
5	Aliye COŞAK	Antalya	
6	Ayçin Yaman	Ankara	
7	Yüksel Çetkin	İzmir	
8	B. Fethi GÖRER	Adana	
9	T. İ. ÖZCAN	Düzce	
10	Nurhayat Altınbaş	Bursa	
11	Ueli Ayhan	Uşak	
12	Ayça Taşkent	Sakarya	
13	Sarıyazır ÖZDEMİR	Muş	
14	Burhan ERGÜ	Eskişehir	
15	Talat DİNÇER	MERSİN	
16	Mahir POLAT	İzmir	
17	İlhami ÖZGEN	Tekirdağ	
18	Rifat N. Nalbantoğlu	Rize	
19	Aşkın GENÇ	KATİERİ	
20	Ali ÖZTÜRK	K. MANİŞA	
21	Elvan İpek Gökmen	İzmir	
22	Asu Kaya	Çanakkale	

